

ANDRA SÖNDAGEN I ADVENT

DOMINICA SECUNDA ADVENTUS

Introitus Psalt 8, GT Mal 4, Ep Rom 15:1-13, Ev Luk 21:25-36, Predikotext Luk 17:20-30
Predikan Åke Malander, S:t Matteus Evangelisk-lutherska församling, Uppsala, (ELBK)
Psalmer: 851, 13, 847; 14, 784:1-2, 748:2-3

Helige, himmelske Fader, ditt heliga Ord är det saliggörande Ordet. Sänd oss idag din Helige Ande att röra våra hjärtan, så att vi inte bara hör utan också verkligen betraktar och beaktar ditt Ord. Amen.

Förra söndagen inleddes det nya kyrkoåret med att vi läste om att Kristus kommer till sin kyrka, om hans ankomst här i tiden, i nåden. Idag, på den andra söndagen i adventet, talar han i evangelieläsningen om sin ankomst vid tidens slut, och därmed förs vi idag tillbaka till temat för domssöndagen och söndagen före domssöndagen. Kanske får vi då här också en liten påminnelse om att adventet en gång omfattade sex söndagar.

I vår predikotext i dag kommer vi in i ett samtal mellan några fariséer och Jesus och sedan vidare till en förmaning och undervisning till lärjungarna. Fariséerna var helt på det klara med att Guds rike skulle komma, de väntade på Messias och hans rike. Nu hade Jesus hade uppträtt och förkunnat att himmelriket är nära. Den frågan låg därför nära till hands, när detta skulle ske, när det väntade riket skulle träda fram. Frågan behöver därför i och för sig inte innebära någon ond avsikt, även om fariséernas allmänna inställning till Jesus gör att det inte är osannolikt att de hade någon baktanke med sitt frågande. Hur det nu än var med detta, så får vi konstatera att frågan är, om än kanske inte direkt felställd, så dock ofullständigt ställd. Vi vet ju att fariséerna hade vanställda föreställningar om Guds rike och skulle därför behöva fråga dem: Vad tänker ni om Guds rike, vilka föreställningar och förväntningar har ni? Av deras svar och utläggningar av den skada, det onda som har blivit och nu är och av det kommande goda torde framgå att fariséerna här begår ett grundfel. De går inte till grunden med vad som är fel. De härleder inte skadan till syndafallet och dess följder, arvsynden, utan snarare till Jerusalems och Davids kungatrons fall och dess följder, den förlorade nationella självständigheten. Visst, landet var ockuperat av en främmande världsmakt, styrd av kejsaren i Rom. Därför innebär Guds rikets ankomst bl.a. en befrielse från detta ok och ett återupprättande av Davids tron och spira, menade man. Men människornas hjärtan var, och är, ockuperade av en främmande andlig makt, styrd av mörkrets furste. Detta var och är själva grundskadan, men den insikten, läran om arvsynden, saknas hos fariséerna och i judendomen. Frågan när borde ha kompletterats med frågan hur kommer Guds rike. Idag hade dessa fariséer ett nådetillfälle, när Rikets Konung själv undervisade dem – huruvida och i vad mån de tog vara på denna möjlighet vet vi inte. Men vi vet att även lärjungarna hade oriktiga föreställningar om Guds rikets framträdande, så att Mästaren måste rikta sig även till dem. På samma sätt riktar han sig till oss alla, i alla tider.

”När kommer Guds rike?” hur ofta har inte den mänskliga vetgirigheten ställt sig den frågan. En fråga som dock konsekvent avvisas av Jesus. Han avvisar alla föreställningar om ett yttre, synligt Gudsrike – ingen statskyrka, ingen kyrkostat, inget jordiskt tusenårsrike! Guds rike innebär inte ett yttre omskapande av världen och dess riken, utan ett inre omskapande av människohjärtat och dess väsen. Men detta är likväl bara en sida av Guds rike. Jesus lär också att det inte för alltid ska vara ett

fördolt nåderike, utan en dag bryta fram såsom härlighetsriket, då Kristi kyrka får gå från striden till friden. Vi säger därför idag:

1. VI TROR PÅ GUDS RIKE SOM REDAN HAR KOMMIT

I och med Jesu uppträdande, genom hans förkunnelse och hans under och mäktiga gärningar har Guds rike kommit till människorna. *"Men om det är med Guds Ande jag driver ut de onda andarna, då har Guds rike kommit till er"* (Matt. 12). Detta rike har dock inga yttre gränser och kan inte utan vidare ses med ögonen; det är av inre, andlig natur. Det kommer med och upprättas av Kristi ord och gärningar, som han har befallt sina lärjungar att bära vidare, ut till alla folk i hela världen och intill tidens ände. Detta sker inte med några världsliga maktmedel eller några världsliga medel överhuvud taget, utan när nådemedlen, Ordet och Sakramenten, är i bruk, så att människor kommer till tro. Då sprids och byggs Guds rike här i världen, men i ringhetens gestalt – "dess hopp och dess härlighet världen ej ser" heter det i en psalm. Till dessa fariséer, som förväntade sig Messias uppenbarelse som något glansfullt och mäktigt, sa Jesus: *"Guds rike är invärtes i er"* eller *"mitt ibland er"*. Båda översättningarna är såväl språkligt som innehållsmässigt fullt möjliga. Guds rike var vid det här tillfället verkligen mitt ibland dem, men det kunde de inte se med sina naturliga ögon. Och Guds rike är mitt ibland oss, det har inga yttre, jordiska gränser, utan det finns mitt i denna Gudsfrånvända värld, men det kan inte heller vi se med våra naturliga ögon, för där det finns där finns det genom tron, invärtes i människorna. Därför innebär Jesu ord till dessa fariséer även en lagpredikan till dem – och till oss. Vill ni vara medborgare i Guds rike så gäller inga yttre företräden, där gäller endast: Omvänd er och tro evangelium!

2. VI VÄNTAR PÅ GUDS RIKE SOM SKALL KOMMA

Kristi kyrka, är här på jorden en stridande och lidande kyrka men hon väntar, i enlighet med Herrens ord och löfte, på en fullbordans dag, Människosonens dag då han kommer i sin gudomliga härlighet och hans kyrkas härlighet som hon äger redan här och nu fastän fördold också ska bli uppenbar. Men innan så sker måste han själv lida mycket och bli förkastad av detta släkte. Nu har detta skett; Människosonen har förkastats, lidit och dött. Nu ska vi vänta, vaka och vara redo inför hans återkomst, hans stora advent. Men innan dess måste också vi genom mycken bedrövelse gå in i Guds rike, som Herrens apostel säger. Detta och annat behövde klargöras för lärjungarna, ty många villfarelser skulle komma att spridas beträffande de yttersta tiderna och Herrens återkomst och vålla oro och skada bland de kristna.

Jesus har klart och tydligt sagt oss att vi inte kan veta dagen eller stunden, den kunskapen är oåtkomlig för oss människor, ja till och med för änglarna, men han har även tydligt sagt oss att vi ska lära känna de tecken som vittnar om att tiden går mot sitt slut. För att vi inte ska hemfalla åt några osunda och svärmiska spekulationer bör vi då först av allt beakta, att den yttersta tiden började redan på apostlarnas tid. Alltsedan dess gäller maningen: Vaka och var redo! Den tid som tar sin början när apostlarna går i världen med evangelium, kyrkans tid, evangeliets tid kallas i Uppenbarelseboken symboliskt "de tusen åren", då satan är hämmad i sin verksamhet. Tecken har hela tiden funnits för den troende, men de ska bli tydligare i den sista tiden före Kristi återkomst. Det blir trångt för Guds barn, grova förföljelser från världen, finare, mer fördolda förföljelser från de förvärldsligade kyrkornas sida. "Krig mot de heligas härläger", vilket inte avser några krig med militära vapen, utan snarare den moderna teologins ständiga kamp mot den klassiska kristendomens läror och isynnerhet läran om rättfärdiggörelsen genom tron allena.

Och medan världen går allt längre i sin gudlöshet, utbreder sig i kyrkan "det stora avfallet". Jesus ställer sig frågan: *"När Människosonen kommer, skall han känna finna tron på jorden?"*, så illa får vi alltså

räkna med att det kan vara ställt inte bara i världen (den har ju aldrig varit troende) utan även i kyrkorna i de yttersta dagarna. Då, in stund då ingen väntar det, kommer Kristus åter i makt och härlighet, synlig för hela världen. En fasansfull domens dag eller en glädjerik förlossningens dag? Det avgörs idag. I dag är det fortfarande *nådens dag*. Omvänd dig och tro evangelium, bekänn att du i dig själv är en syndare men att du till följd av vad Jesus gjort får vara en benådad syndare och ett saligt Guds barn. Låt oss därför så länge dagen varar hålla fast vid den Guds rikes ankomst som redan har skett och som alltjämt sker varje gång vi tar emot honom i hans heliga nådemedel, så att vi med förtröstan får se fram emot den ankomst som vi ännu väntar. I Herrens sköna gudstjänst ser vi liksom en glimt av den ännu osynliga himmelska härligheten.

Låt mig till sist påminna om att Herren Jesus själv har lärt oss att bedja om Guds rikes ankomst: *"Tillkomme ditt rike"*. Och i lilla katekesen, vår minihandbok i kristen tro, får vi lära oss vad ska tänka på när vi ber denna bön:

Tillkomme ditt rike.

Vad betyder det? Guds rike kommer av sig självt även utan vår bön, men vi ber i denna bön att det ska komma också till oss.

Hur sker det? Det sker när den himmelske Fadern ger oss sin Helige Ande, så att vi genom hans nåd tror på hans heliga ord och lever gudfruktigt här i tiden och sedan i evigheten. Amen.

Käre Herre Gud, låt din heliga och saliga dag snart bryta in. Förlossa oss och befria oss från den plåga som djävulen, världen och vårt eget onda kött tillfogar oss. Låt os snart få flytta hem från denna jämmerdal till himlens fröjdesal.

Därom ber vi Jesu namn.

Amen.